

Motion till riksdagen 2009/10:C329

av **Kristina Zakrisson och Leif Pettersson (s)**

Våra orörda nationalälvar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att bevara våra orörda nationalälvar.

Motivering

De orörda älvmiljöerna utgör alla utomordentligt rika ekosystem med större biologisk mångfald och produktion än någon annan naturtyp i Sverige. Samtidigt är de alla unika från ekologisk synpunkt – ingen är den andra lik vad gäller sammansättning av växt- och djursamhällen. Samtliga erbjuder starka skönhetsupplevelser, utsökt rekreation och fiske i toppklass. Kvarvarande strömmande vattendrag är mycket värdefulla för såväl flora och fauna som rörligt friluftsliv och sportfiske. De är omistliga värden som måste bevaras!

I Sverige är cirka 75 procent av den tillgängliga potentialen av vattenkraft utbyggd – vi är beroende av vattenkraftproduktion för att tillgodose landets elbehov. När behovet av nya miljövänliga energikällor aktualiseras kommer åter frågan upp om utbyggnad av de orörda älvarna.

De mindre vattendragens betydelse för ekosystemets funktioner och växt- och djurliv är mycket stora. Riksdagen konstaterade i juni 2006 att de obetydliga bidrag till elförsörjningen som småskalig vattenkraft kan ge, inte står i rimlig proportion till den betydande negativa miljöpåverkan som en utbyggnad skulle ha.

En reglerad älv innebär att vattenföringen blir kraftigt förändrad eller att delar av älvfåran torrläggas. Tydliga exempel kan man se på flera ställen i Luleälven, till exempel nedanför Letsimagasinet. Konsekvenserna för sportfiskarna kan knappast överdrivas, inget vatten i forsen betyder ingen fisk att fånga. De totala effekterna är svåra att överblicka. Forskare har till och med framfört att algbloomingarna i Östersjön kan ha ett samband med regleringen

Fel! Okänt namn på

av älvarna. Den naturligt kraftfulla vårfloden som har en renande och syresättande effekt på havet uteblir.

I Bottenviken har vi ännu utflöde av fritt strömmande storälvar. Kalix och Torne älvar bildar det största oreglerade vattensystemet i Europa. Det är en stor tillgång för Norrbotten och övriga landet.

Endast fyra av de stora fjällälvarna samt ett antal mindre fritt strömmande vattensträckor är skyddade genom miljöbalken. Dessutom har av riksdagen beslutade planeringsmål för vattenkraftens bidrag till energiförsörjningen (proposition 2001/02:43) i huvudsak uppnåtts.

Det är nu av största vikt att annan miljövänlig energiproduktion, såsom vindkraft, vågkraft, solenergi och effektivisering av befintlig vattenkraft stimuleras.

Stockholm den 30 september 2009

Kristina Zakrisson (s)

Leif Pettersson (s)